

Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 19 juni 2025
Preventie met Gezag
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer A. Boutachkourt
Griffie:	mevrouw J. den Uyl
Notulist:	mevrouw J.M. Kiep-de Jongh
Raadsleden/ fractieassistenten:	
Stadsbelang:	de heer M. Venhovens
Democraten Gorinchem:	de heer K. van Willigen
PvdA:	mevrouw E. de Munnik
VVD:	de heer N. Anderessen
ChristenUnie/SGP:	de heer A. de Jong
Gorcum Actief:	de heer H. Sangers
D66:	mevrouw W. Alba-Heijdenrijk
CDA:	de heer J. van der Geest
	mevrouw J. van Oversteeg
SP:	de heer P. van Andel
Portefeuillehouder:	mevrouw R. Melissant-Briene
Ambtelijke ondersteuning:	de heer J. Denijn, projectleider Preventie met Gezag en mevrouw M. Berends
Gasten:	mevrouw M. van Woerkom, teamchef politie de heer A. Khadjé en de heer M. Boukrouche, Stichting Boukie

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Preventie met Gezag

Preventie met Gezag is een landelijk versterkingsprogramma voor gemeentes vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid. Gemeente Gorinchem heeft samen met haar partners een aanvraag ingediend bij het ministerie dat is goedgekeurd. In de aanvraag staat wat de gemeente de komende jaren gaat doen, samen met haar partners (o.a. politie en Poort6) om te voorkomen dat jongeren in aanraking komen met de georganiseerde (drugs) criminaliteit en daar verder in afglijden. In deze sessie willen we de raadsleden informeren over hoe de uitvoering van Preventie met Gezag in Gorinchem eruit komt te zien. Met een presentatie door de projectleider, het voorstellen van de leden van het Mobiel Uitvoeringsteam Veiligheid en een gesprek met de strategisch adviseur veiligheid, teamchef politie en projectleider wordt de sessie vormgegeven.

De voorzitter geeft aan dat het programma Preventie met Gezag zich richt op het voorkomen dat kinderen en jongeren van 8 tot 27 jaar in aanraking komen met criminaliteit of daarin verder doorgroeien. In een raadsinformatiebrief is het programma toegelicht. Mevrouw Berends, de heer Denijn en mevrouw Van Woerkom verzorgen een presentatie.

Portefeuillehouder Melissant leidt het onderwerp in. Vanavond wordt gesproken over de zogenaamde jonge aanwas. Jongeren lopen kans om in de criminaliteit terecht te komen en dat moet voorkomen worden. Onderzocht is of er geld vanuit het Ministerie zou kunnen komen voor de verschillende plannen via het programma Preventie met Gezag. Dit

programma is bedoeld voor gemeenten met meer dan 80.000 inwoners, maar gelukkig is na veel aandringen samen met de partners gelukt om € 1,5 mln. binnen te halen om ervoor te zorgen dat het goed blijft gaan met allerlei jongeren. De raad wordt meegenomen in de opzet, wat er gedaan gaat worden en hoe. Dit wordt op een lerende manier gedaan net zoals in heel Nederland want het is hartstikke ingewikkeld.

De heer Denijn is projectleider van het programma Preventie met Gezag. Preventie met Gezag klinkt negatief, maar met de meeste jongeren in Gorinchem gaat het goed. Zij groeien op in een veilige woonomgeving, hebben perspectief, gaan naar school en doen actief mee in de samenleving. Daarnaast is er een groep jongeren voor wie het minder vanzelfsprekend is om naar school te gaan. Schulden groeien hen boven het hoofd, in een kwetsbare situatie gebeurt van alles, de woonomgeving brengt uitdagingen met zich mee. Perspectief hebben raakt op de achtergrond. Hij verwijst naar de aanpak ondermijning en het onderzoek wat gebeurt er in de bovenwereld en onderwereld. Jongeren kunnen makkelijk verleid worden tot crimineel gedrag. Gorinchem heeft een stevige lobby gevoerd om mee te kunnen doen met het programma. Hij leest voor wat Preventie met Gezag inhoudt (sheet 2).

In Gorinchem wordt gezamenlijk opgetrokken om kwetsbare jongeren eerder in beeld te krijgen. Kwetsbare jongeren met problemen thuis, op school of in de woonomgeving/leefomgeving. Bij deze groep is nog geen sprake van problemen voor de openbare veiligheid, maar als er niet tijdig ingegrepen wordt, kunnen deze jongeren richting de criminaliteit gaan. Jongeren komen in beeld bij overlast en lichte strafbare feiten. Zij hebben grenzen en begeleiding nodig. De laatste groep is de harde kern en daarbij is samenwerking met justitie en veiligheidspartners essentieel.

De basis om samen te werken is voor handen, maar deze samenwerking vraagt om afstemming, wat voor doelen worden er gesteld, wie kan wat in welke rol betekenen. De focus ligt op kwetsbare jongeren en jonge aanwas. De harde kern valt onder de politie en het Openbaar Ministerie. Jongeren die na een detentiefase terugkeren naar de gemeente hebben begeleiding nodig. Het gezamenlijke doel is voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden of daarin verder doorgroeien.

Gorinchem staat op plek 40 van de ranglijst ondermijningsgevoelige gemeenten, dat is redelijk hoog. Gorinchem is een onderwijsstad. Risicjongeren kunnen makkelijk door criminelen geronseld worden. De jongeren moeten beter in beeld gebracht worden. De Gildenwijk, Stalkaarsen, Haarwijk, Lingewijk en de Binnenstad zijn de vindplaatsen naast de scholen. Bepaald moet worden wie wat doet in de integrale aanpak. Jongeren hebben te maken met schulden, leerproblemen, invloed van foute vrienden, geen rolmodellen in de buurt, geen positief toekomstbeeld, gebrek aan perspectief, verleiding van status en geld. Soms is het gewoon nodig om grenzen te stellen.

De heer Andressen vraagt of aangegeven kan worden waarom de genoemde wijken anders scoren dan de andere wijken.

De heer Denijn antwoordt dat in Gorinchem 8% van de inwoners zich in een zorgwekkende situatie bevindt ten opzichte van 5% in de rest van Nederland. Schuldenproblematiek en schooluitval zijn bekende problematieken (jongeren spijbelen) en éénoudergezinnen. Jongeren vinden elkaar in de Binnenstad en daarom wordt ook deze benoemd.

Het belangrijkste doel is kwetsbare jongeren op tijd in beeld krijgen. De basis op orde, signalen en informatie delen. Het opstellen van een persoonsgerichte aanpak gebeurt via een formeel overleg. Welke interventies worden toegepast om ervoor te zorgen dat jongeren weer perspectief hebben. Veel partners weten afzonderlijk veel over gezinnen, maar de puzzelstukken moeten wel bij elkaar komen. Team Veiligheid pakt hiertoe de regierol op. Het kernteam in de wijk moet op aangeven van de belangrijke samenwerkingspartners op wijkniveau kwetsbare jongeren kunnen opsporen zodat naast de reguliere activiteiten afspraken gemaakt kunnen worden, grenzen stellen om hen perspectief te bieden. Vroegsignalering van problemen en voorkomen dat jongeren doorgroeien in een criminele carrière. De vindplaatsen zijn school, straat, thuis en de

digitale wereld. Indien nodig wordt opgeschaald naar de lokale zorg- en veiligheidskamer waar met een persoonsgerichte aanpak gewerkt wordt. Niet alleen signaleren en coördineren, maar ook doelgericht en grensstellend te werk gaan. Jongeren naar activiteiten leiden en zorgen voor een dagbesteding. Werken aan gedragsverandering bij de jongeren en hun gezinnen. Het lokaal netwerk in positie brengen. Bekwamen in bepaalde vaardigheden (scholing) en via door het Ministerie erkende trajecten. Hij noemt de zaken die al zijn opgepakt. Expertmeetings, informatie ophalen, het mobiel uitvoeringsteam signaleert zaken en komt soms achter de voordeur. *(De leden van het team zijn aanwezig en stellen zichzelf voor)*. Afsluitend geeft hij aan dat er ruimte nodig is om te leren omdat samenwerken op deze manier complex is, maar wel noodzakelijk.

Mevrouw Van Woerkom stelt Linda de Bruijn voor, wijkagent Jeugd. Linda Terlouw is wijkagent operationeel expert en geeft leiding aan de wijkagenten. Er is een wijkagent jeugd aangesteld om mee te kunnen gaan in de landelijke ontwikkelingen. Een wijkagent is gekoppeld aan een wijk, maar gelet op de grote scholengemeenschap en de individuele ingangen op scholen is gekozen voor iemand die aan de slag gaat met de overkoepelende thematiek. Deze mensen zijn vanavond aanwezig voor het kennen en gekend worden. Preventie met Gezag valt en staat met samenwerking. In Dordrecht wordt ook gewerkt met Preventie met Gezag en daarom moet ervoor gewaakt worden dat de problematiek over de grens wordt geduwd. Veel jongeren die in Gorinchem naar school gaan komen van buiten de gemeente (177 op de 1.000 jongeren). Zij wijst op het convenant bestuurlijke lijnen met de buurgemeenten om te kijken hoe er gezamenlijk met de jeugd omgegaan kan worden. In de jongerengroep the hunt wordt op een ontspannen manier het spel met de politie gespeeld, kennen en gekend worden met ouders en partners erbij. Samenwerking is de rode draad. Afsluitend geeft zij aan dat de politie het niet alleen kan, er is informatie nodig van burgers, ouders, scholen, jongerenwerk om achter de voordeur te komen. Het gaat echt om een handjevol criminele jongeren, maar voorkomen moet worden dat dit groeit. Veel signalen bij elkaar kunnen ervoor zorgen dat er nog tijd is om te repareren of gezamenlijk de repressie op te pakken. Jongeren moeten geen jonge aanwas worden zodat zij uit de zorg gehouden worden.

De voorzitter biedt gelegenheid om vragen te stellen.

Mevrouw Alba heeft zojuist de sessie over Rijke Ontwikkeldag bijgewoond en mist de link met de presentatie van deze sessie. Huisvesting is op dit moment één van de grootste problemen van jongeren. Jongeren vanuit de gesloten Jeugdzorg of een PI keren terug naar huis als zij ontslagen worden. Zij informeert wat er is gebeurd met Kamers met Kansen en welke woonbegeleiding in een beschermde woonvorm aan jongeren wordt geboden specifiek voor deze doelgroep.

De heer Van Willigen verzoekt de triggers van de Gildenwijk en Stalkaarsen wat specifiek te duiden. Uitgaan heeft geen invloed op de cijfers, want het gaat om jongeren woonachtig in een bepaalde wijk. Zijn ervaring met jeugd is dat het mooi is dat er capabele mensen klaarstaan, maar in zijn optiek gaat het te veel om repressie en te weinig om preventie. Hij is benieuwd hoe de mensen van het mobiele team straks bij de preventie betrokken worden.

De heer Boukrouche vraagt of er ook daadwerkelijk met jongeren van Gorinchem is gesproken. Voorts informeert hij of er een reden is waarom Gorinchemse partijen zich niet hebben kunnen inschrijven of hebben kunnen kijken hoe dit ingebracht kan worden in het pedagogisch educatief ecosysteem. Centraal Punt heeft wekelijks een gesprek met de politie.

De heer Venhovens begrijpt dat een Rotterdamse organisatie bij het programma betrokken is en verzoekt om verduidelijking. Hij vraagt waarom voor expertise van buiten is gekozen in plaats van binnen de eigen gemeente te kijken naar bijvoorbeeld The Mall of Centraal Punt.

Hij is benieuwd hoe de ouders betrokken worden. Veel jongeren lukt het niet om een goede stageplek te krijgen. Hij vraagt hoe ervoor gezorgd kan worden dat ook deze kansen versterkt worden.

De heer Van Andel hoorde dat spijbelen de eerste aanzet tot het lopen van risico is en vraagt hoe het contact van de scholen is met ouders van kinderen die regelmatig spijbelen. Aangegeven wordt dat het in Gorinchem om enkele probleemjongeren gaat. Hij vraagt of de politie deze jongeren in beeld heeft en wat er wordt gedaan om zaken te voorkomen of op te lossen.

De heer De Jong merkt op dat op zichtopondermijning.nl veel gegevens staan die enige uitleg behoeven en hoort graag hoe de raad daar wat dieper op in kan gaan.

De heer Anderessen begrijpt dat het om jongeren gaat met een hoger risico op crimineel gedrag en een groep die al crimineel gedrag vertoont. Hij vraagt hoe jongeren die nog geen proces-verbaal hebben gekregen maar zich wel in het risicogebied bevinden gevonden kunnen worden. Hij informeert wat er precies wordt verstaan onder een hoog risico jongere. Om het vertrouwen van jongeren te winnen moet voorzichtig met dit soort termen omgegaan worden.

De heer Sangers merkt op dat er veel cijfers en percentages worden genoemd op sheet 3. Hij heeft veel vragen over sheet 3 en zou graag een afspraak maken voor nadere duiding. Hij is zeer geïnteresseerd in het onderwerp jongeren en daarom beoordeelt hij de presentatie als enigszins teleurstellend.

De voorzitter geeft aan dat de laatste sheets vanwege de tijd niet volledig behandeld konden worden.

Mevrouw Berends reageert dat in de Gildenwijk het aantal veroordeelden, het aantal hoog risico jongeren en de administratieve leegstand opvallen. Voor de Binnenstad geldt ook administratieve leegstand en het aantal hoog risico jongeren. Voor Stalkaarsen eveneens hoog risico jongeren.

De heer Venhovens informeert wat wordt bedoeld met administratieve leegstand.

Mevrouw Berends vervolgt dat dit gaat om panden die leeg staan.

De heer Denijn antwoordt dat geconstateerd is dat expertise specialistisch ambulant jongerenwerk gericht op het grensvlak tussen repressie en preventie (justitieel kader versus instrumentarium) niet voor handen is binnen de gemeente en daarom is uiteindelijk gekozen voor een ervaren partij buiten de gemeente.

De heer Venhovens vraagt of er een aanbesteding heeft plaatsgevonden. Hij vraagt hoe ervoor gezorgd kan worden dat deze expertise in de toekomst niet opnieuw ingekocht moet worden. Organisaties als The Mall of Stichting Boukie zouden deze rol kunnen overnemen.

De heer Denijn antwoordt dat het niet noodzakelijk was om dit aan te besteden. In de presentatie gaf hij al aan dat het een lerend proces is dat duurzaam geborgd moet worden. Soms is het nodig om expertise in te kopen zodat er tempo gemaakt kan worden, maar vervolgens moet dit bij lokale partijen geborgd worden (scholingstrajecten, learning on the job).

De heer Boukrouche zegt dat Stichting Boukie geen gesprek heeft gehad over het in huis hebben van deze expertise. Hij waardeert het dat Gorinchem dit geld heeft binnengehaald en daarom is het belangrijk om te kijken of er expertise is binnen het netwerk om een mooi team te maken met een mooie aanpak voor de jongeren.

De heer Van Willigen is benieuwd om welk budget het gaat aanzien geantwoord wordt dat dit onder de aanbestedingsnorm valt.

Portefeuillehouder Melissant antwoordt dat de voorkeur uitgaat naar lokale partners, maar soms is het ontbreken van de benodigde expertise reden om verder te kijken. Op 10 april is een expertmeeting gehouden bij Stichting Boukie waar is gesproken over de zorgen en behoeften van de aanwezige partners. Stichting Boukie heeft daarna aangegeven geen aanspraak te maken op de beschikbare middelen. Op 13 mei heeft een overleg plaatsgevonden tussen Stichting Boukie en wethouder Polatli. Uitkomst van dit gesprek was dat het college heel graag wil dat Stichting Boukie betrokken wordt bij Preventie met Gezag en op de lijst van beschikbare middelen zou komen. Tot op heden is dit nog niet gebeurd, maar het aanbod ligt er nog steeds. The Mall heeft HBO jongerenwerkers in dienst, maar geen specialisme op het terrein van ondermijning en daarom is besloten om voor een beperkte periode dit specialisme in te huren met de intentie om de lokale mensen te leren hoe zij moeten kijken en handelen zodat zij dit in de toekomst zelf kunnen doen.

De voorzitter zegt dat het gezien de tijd en de vele vragen die er nog zijn wellicht verstandig is om een nieuw moment te plannen om over dit onderwerp te spreken.

Portefeuillehouder Melissant geeft aan dat via de griffie een afspraak met de ambtenaren gemaakt kan worden voor nadere duiding van de cijfers.

De heer Van Willigen verzoekt als lid van de agendacommissie om dit in de vorm van een sessie voor de gehele raad te doen.

De heer Venhovens stelt voor om wat meer tijd te reserveren voor het beantwoorden van vragen vanwege het belang van het onderwerp.

De heer Anderessen herhaalt dat het mooi is dat Gorinchem geld heeft gekregen voor deze aanpak, maar het is jammer dat Gorinchem geld nodig heeft voor dit programma. Hij vraagt wanneer de aanpak geslaagd is.

De voorzitter merkt op dat dit een politieke vraag is waar de portefeuillehouder wellicht niet op kan antwoorden in deze sessie.

Portefeuillehouder Melissant antwoordt dat de vraag is hoe gemeten wordt dat veel jongeren in de criminaliteit terechtkomen daar waar gewenst wordt dat jongeren goed opgroeien en gelukkig zijn. Vanuit het Sociaal Domein wordt op regelmatige basis een peiling gedaan, maar veel zaken zijn niet tastbaar. Het aantal delicten gepleegd door jongeren kan een indicator zijn, maar er is veel meer dan dat. Het gaat ook om psychische gezondheid, et cetera. De oplossing komt zelden vanuit Veiligheid. Deze komt bijna altijd vanuit het Sociaal Domein en daarvoor is een gemeenschap nodig. Alle partners in de stad worden uitgenodigd om mee te doen. Zij hoopt met elkaar een stevig netwerk te kunnen bouwen waar jongeren onderdeel van zijn.

De heer Venhovens vraagt of het mogelijk is om een financieel overzicht te verstrekken van de zaken waar het geld naartoe gaat.

Mevrouw Berends verwijst naar de aanstaande raadsinformatiebrief waarin de jaarlijkse besteding is vastgelegd die verschijnt tussen oktober 2025 en januari 2026.

Portefeuillehouder Melissant vult aan dat de raad al in de opstartfase wordt meegenomen. Zaken worden nog ontwikkeld, partners worden bezocht. Het is nog niet allemaal vastgelegd. Van andere gemeenten die werken met Preventie met Gezag wordt geleerd en daarom is nog niet alles paraat op dit moment. De suggesties die zijn gedaan worden opgepakt.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de inbreng en sluit de vergadering.

Toezeggingen:

Er zijn geen toezeggingen gedaan.